

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ім. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
ТА КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»
КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІКРОБІОЛОГІВ, ЕПІДЕМІОЛОГІВ
ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛІТНОГО»
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ



Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті
академіка Л.В. Громашевського, приуроченої до 130 річчя від дня його народження



Київ, 12–13 жовтня 2017 р.

<i>Поточилова В.В., Войцеховський В.Г.</i> ДОМІНУЮЧА МІКРОФЛОРА ПРИ ГНІЙНОМУ НЕКРОТИЧНОМУ ПАНКРЕАТИТІ.....	145
<i>Поточилова В.В., Войцеховський В.Г.</i> ЕТИОЛОГІЧНА РОЛЬ БАКТЕРІЙ ПРИ ГНІЙНОМУ НЕКРОТИЧНОМУ ПАНКРЕАТИТІ.....	146
<i>Ракиша-Слюсарєва О.А., Слюсарєв О.А., Тарасова І.А., Ющук Г.Л.</i> ІМУНОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД В ІНФЕКТОЛОГІЇ.....	148
<i>Редько І.І.</i> РОЛЬ ЕНТЕРОВІРУСІВ В ПАТОЛОГІЇ ВАГІТНОСТІ, ПЛОДА ТА НОВОНАРОДЖЕНОГО.....	150
<i>Резніков А.П., Хоронжевська І.С.</i> ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНИХ І ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ.....	152
<i>Руденко А.О., Дьяченко П.А., Муравська Л.В., Пархомиць Б.А., Ключ В.Ю.</i> ДЕМОГРАФІЧНІ, КЛІНІЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ОСОБЛИВОСТІ ХВОРИХ НА ГЕРПЕСВІРУСНІ УРАЖЕННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ.....	154
<i>Савчук Р.М., Джус Т.Б., Погоріла Л.Й., Степанович А.М.</i> ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ НАГЛЯД ЗА КОРОМ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ В 2012-2016 РОКАХ.....	157
<i>Савчук Р.М., Джус Т.Б., Погоріла Л.Й., Степанович А.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГЕПАТИТУ А В ІВАНО- ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	159
<i>Сергієнко І.С., Стась Ю.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ДЕЗІНФЕКЦІЙНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДАХ.....	162
<i>Серих Н.О., Шаршакова О.С., Боева С.С., Стрижак Н.В., Янкова С.О.</i> РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯЄЦЬ ГЕЛЬМІНТІВ В ОБ'ЄКТАХ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА (ГРУНТІ І ВОДІ) ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	163
<i>Слюсарєв О.А., Ракиша-Слюсарєва О.А., Боева С.В.</i> ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ВНЕСКОМ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ- ІНФЕКТОЛОГІВ – ЕЛЕМЕНТ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	165

<i>Соловійов С.О., Дихановська Т.А., Мохорт Г.А.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРУ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГРВІ НА ОСНОВІ РЕТРОСПЕКТИВНИХ ДАНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	168
<i>Sorokulova I.</i>	
PROBIOTIC APPROACH FOR CONTROL OF ANTIBIOTIC-RESISTANT BACTERIA.....	169
<i>Стегній Б.Т.</i>	
ПРОБЛЕМИ БІОБЕЗПЕКИ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ МЕБ-ВООЗ-FAO «ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я».....	171
<i>Стегній М.Ю., Стегній Б.Т.</i>	
БІОБЕЗПЕЧНЕ ЗБЕРІГАННЯ ШТАМІВ ВІРУСІВ ГРИППУ А НАЦІОНАЛЬНОЇ КОЛЕКЦІЇ ПАТОГЕНІВ ННЦ «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ».....	173
<i>Сухорукова Г.Б., Чумаченко Т.О., Махота Л.С., Киликко Л.В., Сухорукова М.Ф.</i>	
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ЛЕПТОСПРОЗУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ОСТАННЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ.....	175
<i>Галер О.Ю., Ракиша-Слюсарєва О.А., Слюсарєв О.А.</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ БДЖОЛИНОЇ ОБНІЖКИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИДОВОГО СКЛАДУ.....	177
<i>Тарасова І.А., Зелена, Самарін В.Д., Слюсарєв О.А., Ракиша-Слюсарєва О.А., Оперчук Н.І.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ГЕМОГРАМИ ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА ГОСТРІ РЕСПІРАТОРНІ ЗАХВОРЮВАННЯ, ОБТЯЖЕНІ ОБСТРУКТИВНИМ СИНДРОМОМ.....	180
<i>Герлецький І.Р., Тимчук І.В., Панас М.А., Орел Ю.Г.</i>	
ДИНАМІКА МІКРОБНОГО НАВАНТАЖЕННЯ РАНИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ВАКУУМ-АСИСТОВАНОЇ ТЕРАПІЇ.....	182
<i>Тишук М.М., Джулай О.С., Кіяниця В.В., Кара С.Р.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕПІДНАГЛЯДУ ЗА КЕРОВАНИМИ ІНФЕКЦІЯМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	183
<i>Ткачев С.В., Фомина Е.Г., Дубков Н.А., Маханько О.В., Счесленок Е.П., Школина Т.В., Семижон П.А., Владыко А.С.</i>	
ЛАБОРАТОРНИЙ СПОСОБ ПОЛУЧЕННЯ М'ЯШИНИХ ПОЛИКЛОНАЛЬНИХ АНТИТЕЛ К РЕКОМБІНАНТНОМУ Fc ФРАГМЕНТУ IgG1 ЧЕЛОВЕКА.....	187

Еталонні:

- *Avian influenza virus* А/свиня/Айова/15/30 (H1N1);
- *Avian influenza virus* А/Сінгапур/1/57 (H2N2);
- *Avian influenza virus* А/качка/Україна/63(H3N8);
- *Avian influenza virus* А/качка/Чехословаччина/56(H4N6);
- *Avian influenza virus* А/крячок/Південна Африка/61(H5N3);
- *Avian influenza virus* А/індик/Масачусетс/65 (H6N2);
- *Avian influenza virus* А/курка/Росія/87 (H7N7); А/індик/Онтаріо/67 (H8N4);
- *Avian influenza virus* А/індик/Вісконсін/66 (H9N2);
- *Avian influenza virus* А/курча/Німеччина/ N/49 (H10N7);
- *Avian influenza virus* А/качка/Англія/ 56 (H11N6);
- *Avian influenza virus* А/качка/Альберта/ 60/70 (H12N5);
- *Avian influenza virus* А/мартин/Астрахань/1421/79(H13N2);
- *Avian influenza virus* А/мартин/Астрахань/227/84(H14N2).

Епізоотичні:

- *Avian influenza virus* грип А/галагаз/Яснополянська/2-08-02/11 (H1) 2011 р;
- *Avian influenza virus* А/курка Приморський//06 (H5N1) надходження 2006 р;
- *Avian influenza virus* А/баклан/Херсон/63/06 (H5N1) надходження 2006 р;
- *Avian influenza virus* А/побережник/Целінне/Крим/540/06 (H5) надходження 2006 р;
- *Avian influenza virus*/курка/Красногвардійський/58/08 (H5N1) надходження 2008 р;
- *Avian influenza virus* А/крижень/Асканія-Нова/23-15-02/11 (H7N3) надходження 2011 р;
- *Avian influenza virus* А/крижень/Асканія-Нова/24-15-02/11 (H7N3) надходження 2011 р;
- *Avian influenza virus* А/крижень/Асканія-Нова/30-15-02/11 (H7N6) надходження 2011р;
- *Avian influenza virus* А/огар/Асканія-Нова/17-15-02/11 (H11N2) надходження 2011р;
- *Avian influenza virus* А/огар/Асканія-Нова/30-15-02/11 (H11N6) надходження 2011р.

Виробничий:

- *Avian influenza virus* А/курка/Сиваш/02/05 (H5N1) надходження 2005 р.

Спосіб, умови та склад середовища для довгострокового зберігання штамів в ліофілізованому стані за температури мінус 20 °С та нижче протягом 5 років, у рідкому стані за температури мінус 70 °С та нижче 2-3 роки.

Доступ до всіх баз даних регулюється паролем. Дані стосовно паспортизованих патогенів вірусного походження у відповідних підрозділах ННЦ «ІЕКВМ» введено у базу персонального комп'ютера. При такому типі обліку інформації про біологічні об'єкти, що зберігаються, враховується кількість зразків певного виду (ізоляту, штаму тощо), із указуванням виду, класифікації, активності, місця відбору (виділення), параметрів зберігання, призначення зразка тощо. Фіксуються об'єми матеріалу, його вибуття, прибуття, напрями використання, активність, засоби та заходи з утилізації залишків.

Висновок. Таким чином паспортизація та відповідний облік патогенів вірусного походження являються необхідною складовою біобезпечно-го зберігання штамів вірусів грипу А Національної Колекції патогенів ННЦ «Інститут Експериментальної і клінічної ветеринарної медицини».

*Г.Б. Сухорукова¹, Т.О. Чумаченко², Л.С. Махота¹, Л.В. Клипко¹,
М.Ф. Сухорукова²*

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ЛЕПТОСПІРОЗУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ОСТАННЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

¹ДУ «Харківській обласний лабораторний центр МОЗ України»,

²Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Лептоспірозна інфекція залишається актуальною для багатьох регіонів України. Незважаючи на наявність тенденції до зниження захворюваності, в країні щороку реєструється від 300 до 700 випадків, летальність складає понад 10%. Ензоотичні з лептоспірозу території виявлено в усіх областях України.

У Харківській області за даними багаторічного моніторингу за розповсюдженням лептоспірозу, що проводиться з 1978 року, зареєстровано 638 випадків захворювань. Природні осередки цієї інфекції виявлено у 22 з 27 районів області та у м. Харкові.

Метою роботи була оцінка тенденцій епідемічного та епізоотичного процесу лептоспірозу в Харківській області у 2007 – 2016 роках.

Матеріали і методи. У роботі застосований епідеміологічний метод, для вивчення активності осередків лептоспірозої інфекції проведені лабораторні дослідження.

Результати. За період, що аналізується, в Харківській області зареєстровано 37 випадків захворювання людей на лептоспіроз. При наявності чіткої тенденції до зниження захворюваності інтенсивний показник коли-

вався від 0,035 на 100 тисяч населення у 2009 році до 0,46 у 2007 році та відповідав загальним коливанням показників по Україні (крім 2014 року, коли відмічалось зниження захворюваності при зростанні середньо-українських показників).

Із загальної кількості захворілих 3 особи померло, летальність склала 8,1%, що значно перевищує показник за попередні три десятиріччя (1,4%) і вказує на обваження протікання хвороби.

Захворюваність мала спорадичний характер. Професійний склад захворілих не мав характерних рис.

Серед людей, захворілих на лептоспіроз, 77,1% інфікувались в природних умовах, що обумовлює чітко виражену літньо-осінню сезонність та відповідає сезонній динаміці інфікованості дрібних ссавців. Зараження людей найчастіше відбувалося під час купання у відкритих водоймах, на рибалці. Також зареєстровано випадки інфікування під час сінокосу на заплавах луках, очищенні ставку від мулу, догляді за тваринами, у яких при проведенні лабораторних досліджень фахівцями ветеринарної служби встановлено носійство збудника.

Діагноз лептоспірозу підтверджено лабораторно в 86,4% випадків. Етіологічна структура представлена 6 серогрупами; частка збудників окремих серогруп склала: *Pomona* – 40,6% , *Icterohaemorrhagiae* – 21,9%, *Hebdomadis* та *Canicola* – по 12,5%, *Grippotyphosa* – 9,4%, *Cynopteri* – 3,1%. Серогрупа *Pomona* залишається домінуючою за весь період спостережень, проте за період, що аналізується, намітилась тенденція до зростання її частки (з 32,2% у попереднє десятиліття до 40,6% у теперішній час). Дещо збільшилася питома вага випадків (17,5%), викликаних *L. Icterohaemorrhagiae*, за рахунок осіб, які інфікувались у природних умовах. Зазначене може свідчити про занос збудника вказаної серогрупи у природні осередки сірими пацюками або інфікуванні дрібних ссавців при міграції у населенні пункти, та є наслідком незадовільного проведення суцільної дератизації.

Незважаючи, що більшість захворілих інфікувались у природних осередках, тенденція зміни етіологічної структури лептоспірозу людей не корелюється зі зміною серогрупового пейзажу лептоспір у дрібних ссавців. За період, що аналізується, частка серогрупи *Hebdomadis* склала 50,2%, яка домінувала у структурі у 2009 – 2016 роках, та активізація природних осередків якої відмічається з середини 90-х років. Також поширені серогрупи *Pomona* (27,0%) та *Icterohaemorrhagiae* (10,7%). Дрібні ссавці, інфіковані *L. Grippotyphosa*, виявлялись тільки у 2013 – 2015 роках та склали у структурі 8,1%. На інші серогрупи приходилось 4,0% випадків інфікування, та вони суттєво не впливали на формування епізоотичного процесу.

За результатами епізоотологічних обстежень питома вага інфікованих дрібних ссавців встановила 7,8% та коливалася у межах 2,7–17,6% з тенденцією до зростання, у 2016 році інфікованість дрібних ссавців знизилася більш ніж вдвічі у порівнянні з 2015 роком (6,4% проти 14,3%).

При широкій розповсюдженості природних осередків лептоспірозу, у тому числі у рекреаційних зонах річок Сіверський Донець, Мжа, Уди, Лопань, Оскіл, не виявлено зв'язку між активністю епізоотичного процесу та рівнем захворюваності людей. Найбільший рівень інфікованості дрібних ссавців відмічався у 2011 – 2015 роках, коли реєструвалися поодинокі випадки захворювання людей.

Висновки. Тенденція до зниження захворюваності на лептоспіроз відповідає тенденціям в інших регіонах України. Інфікування людей у більшості випадків відбувається у природних осередках, наслідком чого є літньо-осіння сезонність захворюваності.

Зміни етіологічної структури лептоспірозу людей не корелюються зі зміною серогрупового пейзажу лептоспір у дрібних ссавців. У епідемічному процесі домінують лептоспіри серогрупи *Pomona*, у епізоотичному процесі провідну роль відіграють лептоспіри серогрупи *Hebdomadis*.

Встановлені тенденції епідемічного процесу лептоспірозу в Харківській області вказують на актуальність проведення санітарно-просвітницької роботи серед населення та необхідність пошуку джерел збудника інфекції серед диких тварин в природних осередках лептоспірозу.

О.Ю. Талер², О.А. Ракша-Слюсарєва¹, О.А. Слюсарєв²

ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ БДЖОЛИНОЇ ОБНІЖКИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИДОВОГО СКЛАДУ

¹Донецький національний медичний університет МОЗ України,
м. Краматорськ, Україна

²ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В.Громашевського НАМН України» м. Київ, Україна

Вступ. Пошук нових лікарських препаратів на природній основі з вітчизняної сировини є актуальною задачею української медицини й суміжних галузей науки. Серед сировини, яка може бути основою для багатьох препаратів з імунокоригуючими властивостями, а також використаною самою по собі як харчовий продукт з біологічно активною дією одне з перших місць займає бджолине обніжжя (БО). Як у приватній продажі, так і в аптечній мережі, в основному представлене поліфлерне БО з однаковими рекомендаціями щодо вживання. При цьому очевидно,